

Силабус курсу
Література у транскультурному просторі

Ступінь вищої освіти – другий (магістерський) рівень
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 035 Філологія
Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Освітньо-професійна програма «Англійська мова і література»
Кількість кредитів – 7
Рік підготовки – 1, семестр – 1
Компонент освітньої програми: вибіркова дисципліна
Дні занять: за розкладом
Консультації: за розкладом
Мова викладання: українська, англійська

Керівник курсу

Кандидат філологічних наук, доцент Кондратьєва Тетяна Богданівна

Контактна інформація: kondratieva.tetiana@tnpu.edu.ua

+38 098 284 43 60

Анотація дисципліни

Дисципліна «Література у транскультурному просторі» спрямована на підготовку кваліфікованого вчителя середньої школи, спроможного аналізувати та інтерпретувати художні тексти в контексті сучасної транскультурної парадигми та відповідно формувати соціокультурну компетентність учнів засобами художньої англійської літератури.

Мета дисципліни ознайомити студентів з основними теоретичними положеннями сучасної зарубіжної і вітчизняної думки в царині транскультуралізму та навчити їх здійснювати поглиблений аналіз-інтерпретацію літературних англійських творів, акцентуючи увагу на дослідженні різних культурних парадигм та їх взаємодії:

- ознайомити студентів із основними критичними працями вітчизняних та зарубіжних науковців;
- ознайомити з основними методологічними принципами, методами і прийомами дослідження феномена «іншого» у художньому творі;
- навчити студентів самостійно аналізувати художні твори на предмет виявлення художньо трансформованих культурних концептів.

Предмет навчальної дисципліни – художня англійська література у парадигмі транскультуралізму як філософсько-естетичного напрямку кінця ХХ – початку ХХІ століття.

Організація навчання (структура курсу)

Години		Теми	Результати навчання	Завдання
лекції	практичні			
6	4	Тема 1. Транскультуралізм як філософсько-естетична	Знати основні суспільно-історичні умови виникнення філософії	Питання для обговорення.

		течія кін. XX – поч. XXI століття.	транскультиури. Вміти диференціювати за ключовими характеристиками поняття мультикультуралізм та транскультиуралізм. Розуміти засадничі принципи основних теоретиків цього філософського напрямку.	
6	4	Тема 2. Роль літератури як соціокультурного феномена в умовах глобалізаційних процесів.	Розуміти основні фактори, що впливають на зміну світової культурної парадигми. Знати основні функції літератури як соціокультурного явища. Вміти визначати риси транскультиуралізму у літературі.	Питання для обговорення, презентації.
6	4	Тема 3. Питання ідентичності у літературі.	Знати твори письменників емігрантів, у яких відтворюються проблеми ідентичності в контексті транскультиури. Розуміти суть поняття «гібридна ідентичність» та «письменник через дефіс». Вміти аналізувати художні літературні твори на предмет функціонування дихотомії «свій/чужий» як етапу до транскультиурної свідомості.	Питання для обговорення, презентації, художні тексти.
6	4	Тема 4. Естетика транскультиуралізму.	Знати основні естетичні принципи транскультиуралізму. Розуміти транскультиурну парадигма візуальної, медіа та матеріальної культури. Вміти визначати риси транскультиури у творах мистецтва.	Питання для обговорення, презентації, художні тексти.
6	4	Тема 5. Транскультиурна поетика літературного твору.	Знати основні риси літературного твору в контексті транскультиуралізму. Вміти визначати	Питання для обговорення, презентації, художні тексти.

			особливості побудови хронотопу такого художнього твору.	
6	4	Тема 6. Транскультурність та космополітизм у літературі.	Вміти розрізняти проблеми космополітизму та транскультурності на прикладі сіно-американської літератури. Знати особливості художньої трансформації питання мовної ідентичності у контексті емігрантського письма.	Питання для обговорення, презентації, художні тексти.
8	4	Тема 7. Постколоніалізм у контексті транскультури.	Знати типологію основних характеристик колоніального, антиколоніального, та постколоніального письма. Вміти визначати художнє оприявлення інверсії відносин «імперія/колонія», «центр/маргінес» у художніх творах. Знати основні риси культурної колонізації Західного світу.	Питання для обговорення, презентації, художні тексти.
44	28			

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 2.	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 3.	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 6.	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 7.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 11.	Здатність проведення досліджень на належному рівні.
ФК 2.	Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства
ФК 3.	Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
ФК 4.	Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
ФК 7.	Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
ФК 11.	Здатність викладати свою думку відповідно до певних комунікативних ситуацій з дотриманням параметрів комунікативно-стилістичної доцільності та мовної правильності.

Програмні результати навчання	
ПРН 2.	Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
ПРН 8.	Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.
ПРН 9.	Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.
ПРН 10.	Збирати й систематизувати мовні, літературні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).
ПРН 12.	Здатність розуміти і поділяти цінності академічної доброчесності, усвідомлювати ризики, пов'язані з недоброчесною академічною поведінкою, діяти у навчальних і професійних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики, розпізнавати академічну недоброчесність і давати їй належну оцінку.
ПРН 15.	Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.
ПРН 16.	Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

Основні джерела

1. Epstein M. Transculture. A Broad Way Between Globalism and Multiculturalism. *The American Journal of Economics and Sociology*. January 2009. Volume 68 (Issue 1). P. 327 – 351.
2. Философская компаративистика в поле глобальных перемен. *Вестник РУДН. Серия : Философия*. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/filosofskaya-komparativistika-v-pole-globalnyh-peremen>.

Допоміжна

1. Акопов С. В. Конструирование российской идентичности: принципы транскультурности и критической универсальности. *Научный ежегодник Института философии и права УрО РАН*. 2012. Вып. 12. С. 341-355.
2. Американский характер: импульс реформаторства : очерки культуры США / под ред. : О. Э. Тугановой. М. : Наука, 1991. 384 с.
3. Байбатьрова Н. М. Эссеистика транскультуры М. Эпштейна. *Гуманитарные исследования*. 2012. № 2(42). С. 159-164.
4. Богина Ш. А. Этнокультурные процессы в США. Конец XVIII - начало XIX в. М. : Наука, 1986. 111 с.
5. Бутенина Е. М. Гибридная идентичность как литературная проблема (на материале китайско-американской женской прозы XX века) : дисс. ... канд. филол. наук : 10.01.03. Владивосток, 2006. 205с.
6. Ващенко А. В. Америка в споре с Америкой. (Этнические литературы США) М. : Знание, 1988. 64 с.
7. Высоцкая Н. Транскультура или культура в транс? *Вопросы литературы*. 2004. – № 2. – С. 3-24.
8. Гуменюк Т. К. Постмодернізм як транскультурний феномен. Естетичний аналіз : автореф. дис. ... д-ра філософ. наук : 09.00.08. Київ, 2002. 38 с.
9. Караваева Е. М. Героини романа Максін Хонг Кінгстон «Воительница»: выбор этно-культурных масок. *Сборник Московского государственного областного университета. Идеино-художественное многообразие зарубежной литературы нового и*

новейшого времени. Часть 8. М. : МГОУ, 2008. С. 92-102.

10. Малахов В. С. Идентичность. *Современная западная философия : словарь*. 2-е изд., перераб. и доп. М. : ТОН-Остожье, 1998. С. 160-161.

11. Малахов В. С. Неудобства с идентичностью. *Вопросы философии*. 1998. № 2. С. 43-53.

12. Малахов В. Парадоксы мультикультурализма. *Иностранная литература*. 1997. № 11. С. 34-35.

13. Надута Т. В. Культурна амбвалентність як художній прояв транскультурного мислення у романах Емі Тан. *Мова і культура*. 2012. Вип. 15, Т. 4. С. 250-255.

14. Надута Т. В. Транскультурна модель сучасної сіно-американської літератури. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Сер. Філологічні науки*. 2012. № 1. С. 133-139.

15. Письменники про Америку : 15 есероздумів / відпов. ред. : Д. Клак ; пер. укр. мовою М. Д. Слайкер. Вашингтон : Державний департамент США, 2011. 60 с.

16. Радтке Ф.-О. Разновидности мультикультурализма и его неконтролируемые последствия. Ф.-О. Радтке. *Мультикультурализм и трансформация постсоветских обществ* / под ред. : В. С. Малахова, В. А. Тишкова. М. : Институт этнологии и антропологии РАН, 2002. С. 103-115.

17. Селігей В. В. Полеміка як ключ до уявлень Френка Чіна про суспільне призначення літератури. *Наукові записки Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди. Сер.: Літературознавство*. 2013. Вип. 1(1). С. 125-133.

18. Тлостанова М. В. Проблема мультикультурализма и литература США конца XX века : дисс. ... докт. филос. наук : 10.01.05. М., 2000. 353 с.

19. Тлостанова М. В. Транскультурация как модель социокультурной динамики и проблема множественной идентификации. *Вопросы социальной теории. Т. V. Человек в изменяющемся мире: Проблемы идентичности* / под. ред. : Ю. М. Резника, М. В. Тлостановой. М. : Изд-во Независимого института гражданского общества, 2011. С. 126-148.

20. Толкачев С. П. Образы гибридности в произведениях англоязычных писателей мигрантов. *Вестник Московского ун-та. Сер. 9. Филология*. 2003. № 1. С. 24.

21. A Resource Guide to Asian American Literature / ed. by : S.-L. C. Wong, S. H. Sumida. New York : Modern Language Association of America, 2001. 345 p.

22. Appadurai A. *Modernity at Large: Cultural Dimensions of Globalization*. Minneapolis : Universiti Minnesota Press, 2003. 237 p.

23. *Beginning Ethnic American Literatures* / ed. by : H. Grice, C. Hepworth, M. Lauret, M. Padget. Manchester : Manchester UP, 2001. 304 p.

24. Cheung King-Kok. "“Don't Tell”: Imposed Silences in The Color Purple and The Woman Warrior”. *PMLA*. 1988. Vol. 103. № 2. P. 162-174.

25. Chin F. Come All Ye Asian American Writers Of The Real and The Fake. *The Big Aiiieeeee! An Anthology of Chinese American and Japanese American Literature*. New York : Meridian, 1991. P. 3-64.

26. Cook R. Cross-cultural wordplay in Maxine Hong Kingston's *China Men and The Woman Warrior*. *MELUS*. 1997. Vol. 22, № 4. P. 133-146.

27. Da Zheng. From the Margin to the Mainstream. Asian American Literature Since the Late 1970s. *In Search of New Identities and Designs: American Literature in the 1980—90s* / ed. : by Y. V. Stulov. Minsk, 2001. P. 150.

28. Dagnino A. Transcultural Writers and Transcultural Literature in the Age of Global Modernity. *Transnational Literature*. 2012. Vol. 4, № 2. P. 11-24.

29. Epstein M. Transculture: A Broad Way Between Globalism and Multiculturalism. *American Journal of Economics and Sociology*. 2009. Vol. 68, № 1. P. 327-351.

30. *Ethnic American Short Stories* / ed. By : K. D. Newman. New York : Washington Square Press, 1975. 254 p.

31. Huang J. Asian-American Literary "Authenticity": Frank Chin's 1991 Criticism of Maxine Hong Kingston in 1975. New York, 2001. 35 p.

32. Kim E. H. *Asian American Literature: an Introduction to the Writings and Their Social Context*. Philadelphia : Temple University Press, 1982. 363 p.
33. Kim C. J. *Imagining Race and Nation in Multiculturalist America*. *Ethnic and Racial Studies*. 2004. Vol. 27, № 6. P. 987-1005.
34. Kingston M. H. *Cultural Mis-reading by American Reviewers*. *Asian and Western Writers in Dialogue: New Cultural Identities* ed. by : Guy Amirthanayagam. London : MacMillan, 1982. P. 55-56.
35. Kingston, M. H. *The Woman Warrior: Memoirs Of A Girlhood Among Ghosts*. NY : Picador, 1981. 185p.
36. Lim G. *The Chinese-American experience: presented at National Conference on Chinese-American Studies*. San Francisco, 1980. 24 p.
37. Lim S. G.-L. *The Tradition of Chinese American Women's Life Stories: Thematics of Race and Gender in Jade Snow Wong's Fifth Chinese Daughter and Maxine Hong Kingston's The Woman Warrior*. *American Women's Autobiography : Fea(s)ts of Memory* / ed. : M. Culley. Medison: University of Wisconsin Press, 1992. P. 252-267.
38. Ling A. *Between Worlds: Women Writers of Chinese Ancestry*. New York : Pergamon Press, 1990. 292 p.
39. Lustig M. W. *Intercultural competence: interpersonal communication across cultures*. Boston : Pearson, 2010. 400 p.
40. Rabine L. W. *No lost paradise: Social gender and symbolic gender in the writings of Maxine Hong Kingston*. *Journal of Women in Culture and Society*. 1987. № 12. P. 471-511.
41. Rogers M. F. *Multicultural experiences, multicultural theories* / ed. By : G. Ritzer. New York : McGraw-Hill, 1996. P. 35-56.
42. Shu Yuan. *Cultural Politics and Chinese-American Female Subjectivity: Rethinking Kingston's Woman Warrior*. *MELUS*. 2001. Vol. 26, № 2. P. 199-223.
43. Takaki R. *Strangers from a Different Shore: A History of Asian Americans*. New York : Penguin, 1989. 594 p.
44. Wang S. *Asian American Literature. A Brief Introduction and Anthology*. New York : Addison-Wesley Educational Publishers, 1996. 462 p.
45. *Women Writers of the West Coast: Speaking of their Lives and Careers* / ed. : M. Yalom. Santa Barbara : Capra Press, 1983. 141 p.

Політика курсу

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, здані несвоєчасно без поважних причин, будуть оцінені меншою кількістю балів (75% від можливої максимальної кількості балів за певний вид діяльності). За наявності поважних причин дозволяється перескладання модулів.
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Заборонено списувати під час виконання контрольних робіт (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Дозволяється використовувати мобільні пристрої лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. Письмові завдання перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту, якщо виявлено не більше 20% коректних текстових запозичень.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування, відрядження) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Теми 1-7: усне опитування, презентації	50
ІНДЗ (теми 1-7): написання есе	30
Залік (теми 1-7) – підсумковий тест	20
Всього	100